

Introitus:

Věnuj mi pozornost, můj lide, naslouchej mi! Ode mne vyjde zákon a mé právo svitne všem lidem. Izaiáš 51:4

Čtení ze Staré smlouvy (pouze pro souvislost):

³² Města Lévičů, domy ve městech jejich vlastnictví, budou navždy výkupním právem Lévičů. ³³ Cokoliv by někdo z Lévičů nárokoval, bude *to* uvolněno — prodej domu ve městě jeho vlastnictví — v milostivém létě, neboť domy ve městech Lévičů jsou jejich vlastnictvím uprostřed synů Izraele. ³⁴ Polnost pastviny *u* jejich měst se však nebude prodávat, neboť je jejich věčným vlastnictvím.

Leviticus 25:32-34

Čtení z evangelia:

¹⁸ I začali se všichni stejně vymlouvat. První mu řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ ¹⁹ A druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ ²⁰ A další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘ ²¹ Když otrok přišel, oznámil to svému pánu. Tu se hospodář rozhněval a svému otroku řekl: ‚Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.‘

Lukášovo evangelium 14:15-24, zvl. 18-21

Čtení z Nové smlouvy:

³² Všichni, kdo uvěřili, byli *jednoho* srdce a jedné duše a nikdo neříkal o ničem, co měl, že je *to* jeho vlastní, nýbrž měli všechno společné. ³³ A apoštolové vydávali s velikou mocí svědectví o *zmrtvýchvstání* Pána Ježíše [*Krista*] a veliká milost byla na nich všech.

³⁴ Nikdo mezi nimi netrpěl nouzi, neboť ti, kdo byli vlastníky polností nebo domů, *svá pole nebo domy* prodávali a výtěžky z prodeje přinášeli ³⁵ a kladli k nohám apoštolů. *Z toho* se pak rozdělovalo každému, jak kdo potřeboval. ³⁶ Také Josef, který byl apoštolů nazván Barnabáš, což v překladu znamená ‚syn potěšení‘, Levita, rodem z Kypru, ³⁷ měl pole, *které* prodal, peníze přinesl a položil k nohám apoštolů.

¹ Nějaký muž, jménem Ananiáš, prodal se svou ženou Safirou pozemek ² a s vědomím své ženy dal z výtěžku *něco* stranou, určitou část přinesl a položil k nohám apoštolů. ³ Petr řekl: ‚Ananiáši, proč Satan naplnil tvé srdce, že jsi lhal Duchu Svatému a dal jsi stranou *část* z výtěžku za to pole? ⁴ Dokud zůstávalo *neprodané*, což nebylo tvé? A když jsi je prodal, což nebylo v tvé moci, *co uděláš s penězi*? Proč ses ve svém srdci rozhodl k takové věci? Nelhal jsi lidem, ale Bohu.‘ ⁵ Když Ananiáš slyšel tato slova, padl a zemřel; a na všechny, kteří *to* slyšeli, padl veliký strach. ⁶ Mladší z *bratří* vstali, přikryli jej, vynesli a pohřbili.

⁷ Uplynuly asi tři hodiny a vstoupila jeho žena, nevědouc, co se stalo. ⁸ Petr k ní promluvil: ‚Pověz mi, prodali jste to pole za tolik *peněz*?‘ Ona řekla: ‚Ano, za tolik.‘ ⁹ Petr jí *řekl*: ‚Proč jste se smluvili, abyste pokoušeli Pánova Ducha? Hle, kroky těch, kteří pohřbili tvého muže, *je slyšet* za dveřmi; vynesou i tebe.‘ ¹⁰ A hned padla k jeho nohám a zemřela. Když ti mladíci vstoupili, našli ji mrtvou. Vynesli *ji* a pohřbili k jejímu muži. ¹¹ A velký strach padl na celou církev i na všechny, kteří to slyšeli.

Skutky apoštolů 4:32 - 5:11

Make me sense aneb Záleží na úhlu pohledu

Zralý muž kolem padesátky, rabín Donniel Hartman, vypráví o svém starém otci, který jej vychovával k víře už v době, kdy nebyl vychovatelným.¹ Nicméně, první Donnielovou vzpomínkou na formování víry byla zkušenost po návratu ze školy. Donniel tehdy chodil do druhé třídy.

Tatínek se jej zeptal: "Tak, co bylo dnes ve škole?!" a zaručeně se nezajímal o matematiku, přírodní vědy, ale o židovské náboženství. Donniel se nadechl a vyrazil ze sebe jméno, které kdesi slyšel: "Raši říká..." a tatínek jej zastavil: "Nech toho, já od tebe chci vědět, **co si myslíš** o tom, co jste dnes probírali z tóry!" Jestli si něco odnesl Donniel z otcovy výchovy, tak přesvědčení, že **náboženství musí dávat smysl**. Otcovi dávalo smysl, ale on nechtěl, aby s ním ostatní souhlasili, ale aby pro sebe našli vysvětlení, aby našli důvod, aby jim to, co slyší, také dávalo smysl.

Samozřejmě, že můžeme podlehnout době, ve které věci nedávají žádný smysl - a asi to tak má být. Hlavně se nikdo nesmí na nic ptát... Nebo jinými slovy: Době, ve které dávají věci smysl jen některým... Já vás chci dnes povzbudit k tomu, abyste hledali smysl toho, čemu věříte. **Náboženství musí dávat smysl!** A nemusíte se mnou souhlasit, ale buďte na sebe nároční, ptejte se sami sebe na vše tak, aby vám to vaše křesťanství nakonec dávalo smysl.

Četli jsme text ze Skutků apoštolských o první církvi. Když někdo uslyší, že první křesťané měli všechny věci společné, může si myslet to, co moji přátelé, kteří hned vidí prvotní formu komunismu.² S vítězným úsměvem tvrdí, že měl světový proletariát dobrý příklad... Mně slovo *communis* nepřipadne odporné, ale přemýšlím svobodně o tom, co znamenalo: "Všichni, kdo uvěřili, byli *jednoho* srdce a jedné duše a nikdo neříkal o ničem, co měl, že je *to* jeho vlastní, nýbrž měli všechno společné." (4:32) Mně to především otevírá pohled na **výkon soukromého vlastnictví**. Vidím, jak to vypadalo se soukromým majetkem. A to daleko více, než aby mi to dávalo návod na jednotřídní společnost bez soukromého vlastnictví.

Záleží na tom, jak se k majetku stavíme, jak se vyjadřujeme o svém životě, o svém okolí. Ač v našem listu vlastnictví nemáme zapsanu republiku, je to naše vlast. A u prvních křesťanů pohled na soukromý majetek dával tenhle smysl (obrazně řečeno): Ač platím daně z nemovitosti³ či povinné ručení, vlastně daň z auta, nepovažuji je jenom za svoje. Patří Pánu a mohou posloužit všem kolem mne. Apoštol Pavel tohle učednické přesvědčení dotahoval do krajnosti ve svém vyznání napsaném Korintským křesťanům. On a jeho kolegové byli: "...jako chudí, avšak mnohé zbohacující, jako nic nemající, a *přece* všechno vlastníci." (2. dopis Korintským 6:11)⁴

Síla našeho křesťanství se odvíjí právě od toho, jak se stavíme sami k sobě a jak jsme nezávislí na své vlastní situaci. Jeden je moc zamilovaný a proto nemůže teď nic udělat

¹ Viz: http://www.hartman.org.il/Blogs_View.asp?Article_Id=1147&Cat_Id=343&Cat_Type=Blogs

² *communis* je latinsky společný. Až potud je vše v pořádku. Pokud se ale z něčeho udělá cílový systém - ismus, který je třeba dosáhnout a prosadit za každou cenu, pak je nám to jméno cizí a ve spojitosti s prvními křesťany neodpovídá skutečnosti.

³ Zaplatili jste do 31.5.2013? Daňová povinnost měla termín :-)

⁴ A přál by si, aby se tak na sebe dívali i jiní křesťané: "...a ti, kdo pláčou, jako by neplakali, a ti, kdo se radují, jako by se neradovali, a ti, kdo kupují, jako by *nic* nevlastnili..." (1. dopis do Korintu 7:30)

pro Pána Boha. Jiný mi píše, jak je stále sám... A proto se radši straní církve. Chudý si myslí, že je nejprve třeba zbohatnout, a pak bude moci rozdávat ty domy... Další mají hodně dětí a mezi starými nemůžou v církvi vydržet. Jiní jsou silně ekologického přesvědčení a nemohou těm navoněným metrosexuálům přijít na chuť, neb ti jezdí v Jaguáru... Nicméně, tady se neodvíví moje hodnota od toho, jací jsou vůči mně jiní lidé. Ani od toho, co skutečně mám nebo nemám. Ale od toho, co v této chvíli mohu dát. Petr, jiný apoštol, otevřeně přiznává chromému: ⁵ "Stříbro a zlato nemám, ale to, co mám, to ti dám..." (Skutky apoštolů 3:6)

1. Projedený majetek

Ukazuje se, že je velice důležité - a pro kvalitu křesťanství přímo *nesmírně* důležité - vyřešit si vztah k tomu, co mám a co nemám.⁶ Vztah k majetku. A vidíte? Tady se ukáže, jaký nám to všechno dává smysl!

Říká se: Když někdo uvěří, měl by se začít chovat spořádaně a majetek zajistit, případně zvětšovat. Jenže v první církvi to bylo jinak! Některý majetek se projedl! "...rozdělovalo se každému, jak kdo potřeboval..." (4:35)⁷ A není to ostuda. Jen ekonomická posedlost říká, že majetek se musí zachovat. Nebo, že peníze musí vyrábět peníze a chápou to především jako investice do výroby, která se projeví s přiměřeným odstupem na bankovních účtech.

Podívejte se, tady se plnost Ducha svatého neprojevila skvělou věroukou, vynikajícími kázáními a prorocstvími, ani spořádaným hromaděním majetku, ale projevila tím, že se dbalo, aby měli všichni možnost žít a aby se zachránili potřební. Takže se některý majetek může i takzvaně projít, protože je investicí do člověka. A ten člověk a jeho důstojná existence jsou tou nejlepší investicí do budoucnosti. I kdyby to byla existence umírajících. Je to stále existence lidské osobnosti.

2. Barnabášové

Vypadá to na první pohled, že Barnabáš prodal naprosto všechno. Byl to levita a teoreticky své polnosti prodat vůbec nesměl (viz kniha Leviticus 25). Na první pohled se tedy Barnabáš nábožensky vyšinul. Myslíme si a někdy to tak i vykládáme: Zbavil se všech majetků a opovrhl péčí o nemovitost, vybílil své účty a všechno předal. To jsou ale naše absolutní představy - strašně bohatý či strašně chudý - které promítáme do svých naivních snů a strachů. Tam někde jsou znát naše ideály. Dává nám to smysl jen s těmi krajnostmi...

Ale z toho všeho mne léčí rozumní donátoři, kteří dovedou dávat na základě dobrých projektů vždy část peněz, hlídat si investici daru a přidávat tam, kde již je a ne tam, kde nic není a ani zítra nic nebude. Barnabáš prodal "jen" pole! Zdaleka ne všechno. I když právě to pole bylo citlivou částí jeho majetku (viz výše). Barnabášovi ale dělalo dávání radost a

⁵ A je jedno, kdo stál proti němu. Ukazuje se, že je to způsob myšlení: Nemám to, co bys čekal, ale rozdvám, co mohu.

⁶ Zajímavé: První křesťané neřešili nejdříve věrouku, ale majetek, společné přežití, existenci. Jak daleko jsme se tomu vzdálili?! Dnes nás sociální situace lidí kolem nás příliš nezajímá a sociální programy uprostřed církve chybívají. Na konferenci byly zvláštní dotazy na Prahu 10 Skalku, která uvařila oběd bezdomovcům a poskytla jim lékařskou péči a právní poradenství. Proč měli ostatní křesťané pobavené otázky na tamního kazatele (vikáře)?!

⁷ Když nedlouho po vysvobození z Egypta Izrael dostal na poušti *manu*, dostal s ní také pravidla na sdílení, *dotace* a srovnání rozdílů. (Exodus 16:15nn) Jaká podobnost s pospolitostí po seslání Ducha svatého?!

také Barnabáš svým dáváním radost šířil. Syn potěšení! Ale k té radosti přece nemusel nutně dát všechno! Dal tolik, kolik bylo zdrávo.

3. Kde je ten komunismus?

Když na mne nastoupí moji přátelé, že v začátku knihy Skutků je ten prapůvod komunismu, většinou jim přitakám (pochválím každého za jeho názor) ale ukážu jim jiné místo, než původně mysleli: Až to, kde Ananiáš přijde s tím, že dal všechno a přitom si část nechal. Petr jej za to neproklíná, jen mu adresuje *čtyři otázky* jako kladivo: "Ananiáši, proč Satan naplnil tvé srdce, že jsi lhal Duchu Svatému a dal jsi stranou *část* z výtěžku za to pole? Dokud zůstávalo *neprodané*, což nebylo tvé? A když jsi je prodal, což nebylo v tvé moci, *co uděláš s penězi?* Proč ses ve svém srdci rozhodl k takové věci?" (5:3n) Tady můžeme vidět, jak silné je židovské dotazování, jak důležité je umět odpovídat. Ananiáš nemá ani jednu odpověď. Lhal samotnému Bohu. A pokud řekl, že vše patří Bohu a ono nepatřilo, tak také kradl.⁸ A strach z toho padl i na Petra. Zcela jistě nebyl Božím katem.

Komunismus je v tom profesionálním lhaní,⁹ v tom naprosto bezstarostném přesvědčení, že to musí vyjít. Safira¹⁰ za tři hodiny přišla (vzala to přes klenotnictví) a potvrdila lež. Možná čekala, že se jí nikdo nebude ptát, ale budou ji také oslavovat a chválit. A bylo to naopak. Strach z toho padá na celou církev. Petr není žádným supermanem starého křesťanství.

Komunismus je ve lži před bratry, před sebou a před Bohem. Ve zpupné svévoli, která chce hýbat Bohem. Přitom chybělo tak málo: Dát pravdivě část peněz za pole a říci, že je to jen část.

Souhrnem:

Náboženství nám musí dávat smysl! Pokud ne, ptejme se, jak to s tím Kristem doopravdy je! Zvu vás k tomu, jsem tomu otevřen, baví mne to. A nejde mi o to, abyste si mysleli to, co já, ale aby vám to vše dávalo smysl!

Křesťanství nejprve řeší otázku vlastnictví. Neřeší teologii, počet přečtených knih a promodlených hodin. Ne. Ale podstatné je, jak se díváš na sebe a na to, co máš. Apoštol Pavel otrokům zvedá mínění o nich samých: Všechno je naše a my jsme Boží.¹¹ Uklidňující řešení. Proto můžeme podnikat, vymýšlet, hledat, šetřit i investovat, vzdávat se majetku či jej darovat. Zaručeně se nemusíme vzdávat, i když zrovna nemáme nic. Jsme přeci Kristovi a Kristus Boží. To člověka zvedá!

⁸ Říkává se: "Kdo lže, ten taky krade..." možná je to odtud.

⁹ "Právě před 60 lety přišla drtivá většina obyvatel tehdejšího Československa o peníze. Přestože byla měnová reforma z roku 1953 představiteli komunistického režimu prezentována jako opatření namířené proti zbohatlíkům, ve skutečnosti na ni doplatili všichni, kdo měli alespoň nějaké úspory. Nebylo divu, že po přijetí zákona o měnové reformě 30. května vypukly někde i nepokoje. Přitom ještě v pátek 29. května 1953 ujišťoval tehdejší prezident Antonín Zápotocký, že "naše měna je pevná a měnová reforma nebude, všechno jsou to fámy, které šíří třídní nepřítel". O den později na totéž téma do rozhlasu promluvil i předseda vlády Viliam Široký. Občanům však sdělil přesný opak: stávající bankovky a mince budou platit již jen do pondělí."

<http://zpravy.ihned.cz/cesko/c1-59963250-menova-reforma-komunismus-vyroci>

¹⁰ Připadala si asi krásná a nedotknutelná - aramejsky krásná a nebo řecky od safíru, drahokamu.

¹¹ Viz: "...všechno je vaše, vy pak *jste* Kristovi a Kristus Boží." (1. dopis do Korintu 3:22n)

Na Boha si musíme dát pozor. Hýbat s ním není radno. Poučení z nedávné doby je jasné. Oproti tvrzením o beztřídní společnosti a heslu: “Se Sovětským svazem na věčné časy!” stojí tvrzení opakované v eucharistické modlitbě při každé mši: “...Bože náš, věčně tě budeme chválit, skrze našeho Pána, Ježíše Krista, neboť skrze něho dáváš světu všechno dobré. Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha Svatého po všechny věky věků.” Amen

Slovo na cestu:

¹⁸ Ať nikdo neklame sám sebe. Jestliže si někdo mezi vámi myslí, že je v tomto věku moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal moudrým. ¹⁹ Neboť moudrost tohoto světa je před Bohem bláznovstvím. Vždyť je napsáno: ‘On chytá moudré v jejich chytráctví.’

²⁰ A opět: ‘Pán zná myšlenky moudrých a ví, že jsou marné.’ ²¹ A tak ať se nikdo nechlubí lidmi. Vždyť všechno je vaše: ²² ať Pavel nebo Apollos nebo Kéfas, ať svět nebo život nebo smrt, ať věci přítomné nebo budoucí — všechno je vaše, ²³ vy pak *jste* Kristovi a Kristus Boží.

1. dopis do Korintu 3:18-23